

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 424/2022-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca), a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach, Floriánska 18, Košice, proti bližšie neidentifikovaným postupom orgánov činných v trestnom konaní takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vyhodnotenie povahy podania a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bolo 23. júla 2020 Okresným súdom Humenné postúpené podanie označené ako „Podanie – žaloba vo veci práva na súdnu ochranu“ pôvodne doručené Okresnému súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) 11. mája 2020, z obsahu ktorého vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom orgánov činných v trestnom konaní. Navrhuje *„postúpiť celú záležitosť zodpovedným orgánom na konanie s cieľom prevedenia spravodlivého súdneho konania, zrušenie pôvodných uznesení, prejednanie celej záležitosti a vyslovenie uznesenia v súlade so zákonom po riadne prevedenom šetrení“*.

2. Dňa 14. apríla 2021 bolo Okresným súdom Humenné postúpené podanie sťažovateľa označené ako „Dotaz na postup v konaní – Urgencia“, v ktorom sťažovateľ zopakoval svoj nesúhlas s postúpením jeho veci na ústavný súd vyplývajúci z predošlého podania z 15. júla 2020 označeného ako „Reakcia na doručené upovedomenie – Odpoveď a nesúhlasné stanovisko“. Zároveň uvádza, že žiadne informácie, upovedomenia alebo vyjadrenia o ďalšom konaní vo veci neprijímal, a týmto urgoval postup vo veci a žiadal informácie o stave konania.

3. Dňa 22. februára 2022 bolo ústavnému súdu doručené podanie sťažovateľa označené ako „Žiadosť o poskytnutie informácie, urýchlenie veci a pridelenie advokáta“. V predmetnom podaní žiada poskytnutie informácie týkajúcej sa svojho podania, o pridelenie advokáta, keďže je vo výkone trestu, je v materiálnej núdzi a nemá finančné prostriedky na vlastného advokáta. Zároveň žiada o urýchlenie uvedenej veci, keďže sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a tento rok má nárok na podanie žiadosti o podmienené prepustenie.

4. Úlohou ústavného súdu pri posudzovaní každého doručeného, resp. postúpeného podania je ustálenie jeho procesnej povahy. Na ten účel ústavný súd uplatňuje zásadu neformálnosti zakotvenú v § 39 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), podľa ktorého sa každé podanie posudzuje podľa jeho obsahu.

5. Pri vyhodnocovaní sťažovateľovho postúpeného podania aj napriek jeho prvotnému nesúhlasu s postúpením veci ústavnému súdu (bod 2 tohto uznesenia), avšak dodatočne implicitne odobrenému, tak ako to vyplýva z podania doručeného 22. februára 2022 (bod 3 tohto uznesenia), ústavný súd postúpené podanie hodnotí ako prejav vôle sťažovateľa iniciovať začatie konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, teda ako ústavnú sťažnosť, ktorá je podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania pred ústavným súdom. Z popísaného ustálenia povahy sťažovateľovho podania vyplýva, že jeho postúpenie má za následok začatie konania na ústavnom súde, preto je ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný ho predbežne prerokovať.

6. Z ústavnej sťažnosti, predovšetkým však z vlastného vyhľadávania relevantných rozhodnutí všeobecných súdov v trestnej veci sťažovateľa vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4T/22/2016 z 19. mája 2016 uznaný vinným zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. e) Trestného zákona, za čo mu bol uložený podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 1, § 37 písm. h) a m) a § 38 ods. 4 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere šiestich rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona bol sťažovateľ zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

7. Proti prvostupňovému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6To/67/2016 z 17. októbra 2016 tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie zamietol ako nedôvodné. Proti druhostupňovému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie v zákonnej lehote, doplnené prostredníctvom obhajcu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 6Tdo/30/2019 zo 4. decembra 2019 odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Podstatou argumentácie sťažovateľa je vyjadrenie domnienky a presvedčenia o tom, že činnosťou orgánov činných v trestnom konaní, resp. ich nečinnosťou došlo k porušeniu zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších

predpisov a Trestného poriadku pri vyšetrovaní, a týmto došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu. Celý proces bol cieľavedome manipulovaný a prevedený od prvopočiatočných úkonov s cieľom upraviť výsledky tak, aby zodpovedali jednostranne záujmom poškodeného a jeho verzii priebehu skutku. Výsledky a celé konanie pripravili a upravili priatelia poškodeného a príslušníci Policajného zboru. Požiadavky sťažovateľa neboli pripustené a ani umožnená žiadna iná verzia.

9. K porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy malo dôjsť postupom orgánov činných v trestnom konaní na základe týchto skutočností:

- a) nezabezpečenie dôkazov skutku na mieste skutku po privolaní príslušníkov Policajného zboru, ktoré sťažovateľ požadoval vykonať a zaistiť (peňaženka, doklady, popis miesta, technické zabezpečenie dôkazov atď.);
- b) neprofesionálny (kamarátsky) prístup príslušníkov Policajného zboru vo vzťahu k svedkom a osobám na mieste činu;
- c) vypočutie vo veci a popis skutku zúčastnených osôb, ktoré boli pod vplyvom alkoholu;
- d) skutočnosti a miesta (odkrytá a nezabezpečená šachta) na mieste skutku, ktoré mohli priamo spôsobiť alebo podstatným spôsobom prispieť k vzniku skutku, neboli zachytené v stave v danom čase, ako to požadoval sťažovateľ – preto boli neopakovateľné skutočnosti, fakty a dôkazy skreslené, nezabezpečené alebo zámerne zmanipulované tak, aby nezodpovedali skutočnosti;
- e) sťažovateľ deň po skutku podal trestné oznámenie, ktoré bolo zmanipulovaným postupom vyhodnotené ako priestupok až po 2 rokoch;
- f) ďalšie pochybenie vyšetrovania – fotodokumentácia z miesta činu po uplynutí niekoľkých mesiacov, kamerový záznam z objektu, na ktorom mal byť sťažovateľ, sa stratil, vyšetrovateľ na jeho žiadosť mu nepridelil právneho zástupcu, o trestných oznámeniach sťažovateľa (po dobu 5 rokov) nie sú žiadne záznamy, v identifikácii pri prvom kontakte poškodený nespoznal sťažovateľa, svedčili svedkovia, ktorí skutok nevideli, ich výpovede si odporujú, svedkov, ktorých navrhuje vypočuť, nie sú vypočutí, nezrovnalosti v liečení zranenia, ktoré mal sťažovateľ spôsobiť, nevykonanie vyšetrovacieho pokusu za prítomnosti znalca z odboru medicíny, na základe ktorého by sa určil presný priebeh a vznik zranenia, atď.

10. Ústavný súd z obsahu ďalšej časti ústavnej sťažnosti vyvodil namietanie porušenia práva na obhajobu v tomto rozsahu aj v prípravnom konaní, ale aj konaní pred súdmi:

- a) v konaní pred súdom bol sťažovateľ „vmanipulovaný“ do vyhlásenia, že sa bude obhajovať sám (právnika si nemôže dovoliť);
- b) nie je mu umožnené sa plnohodnotne a kvalifikovane brániť;
- c) sťažovateľove návrhy nikto neberie do úvahy, jeho požiadavkami sa nikto nezaoberá, nie sú uvedené v zápise a odôvodneniach;
- d) prvostupňový súd ustálil skutkový stav len na základe výpovede poškodeného, preto vykonané dokazovanie a jeho výsledky neposkytujú ucelený a jednoznačný obraz, na základe ktorého by bolo možné konštatovať správnosť skutkových zistení prvostupňovým súdom;
- e) odvolacie súdy sa iba stotožňujú so závermi súdu prvého stupňa a vec vo svojej skutkovej podstate už neriešia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Jadro, teda podstata ústavnej sťažnosti, je namietaný postup orgánov činných v trestnom konaní, a to z dôvodu jednostranného a zmanipulovaného výkonu dokazovania v prípravnom konaní, ktoré je v neprospech sťažovateľa a ktorým došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Okrajovo poukazuje aj na konanie pred súdmi, ktoré rozhodli na základne jednostranne vykonaných dôkazov, ktoré im predložili orgány činné v trestnom konaní.

12. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je úlohou ústavného súdu posúdiť, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom ústavnej sťažnosti vzhľadom na zistený rozsah nedostatkov a jej zmätočnosť nedokáže identifikovať základné parametre umožňujúce posúdiť splnenie procesných podmienok, ako aj prieskumných mantinelov pre ďalší postup ústavného súdu v konaní, a to na základe dvoch dôvodov.

14. Prvým dôvodom je to, že sťažovateľ prioritne namieta postup orgánov činných v trestnom konaní v prípravnom konaní vo fáze vyšetrovania jeho trestnej veci, čo je premietnuté aj v petite jeho podania. Ústavnému súdu však nie je zrejmé, o aké orgány činné v trestnom konaní ide, pretože sťažovateľ ich neoznačil v zmysle požiadaviek podľa § 123 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde, a to názvom spravidla vyplývajúcim zo zákona, sídlom, prípadne iným identifikačným údajom tak, aby bol jasne identifikovateľný a nebol zameniteľný s iným subjektom. Ústavnému súdu ďalej nie je zrejmé, akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom bolo porušené ním označené právo, pretože sťažovateľ ich v zmysle požiadaviek podľa § 123 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde neoznačil ako orgánom verejnej moci, ktorý ich vydal (napr. konkrétnym oddelením Policajného zboru či prokuratúrou), s uvedením konkrétnej spisovej značky a dátumu vydania rozhodnutia, resp. opatrenia. Navyše, k ústavnej sťažnosti nie sú priložené kópie rozhodnutí, ktorými malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd, tak ako to predpokladá § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

15. V súvislosti so splnením podmienky podľa § 123 ods. 1 písm. d) ústavný súd konštatuje, že podanie sťažovateľa obsahuje v podstatnej časti skutkovú argumentáciu, ktorou popisuje pochybenie orgánov činných v trestnom konaní pri vykonávaní dokazovania, ktorá však nedosahuje ani minimálny štandard ústavnoprávnej argumentácie, aj keď ústavný súd od laického sťažovateľa neočakáva právne kvalifikované odôvodnenie. Ďalším nedostatkom je absencia vykonateľného a určitého petitu (presné vymedzenie toho, čo sťažovateľ žiada).

16. Ústavný súd vo vzťahu ku skutkovým tvrdeniam dodáva (bod 9 tohto uznesenia), že ich nemá právomoc verifikovať, pretože nie je skutkovým súdom, ale je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nevykonáva procesné úkony trestného konania ani nehodnotí dôkazy vykonané orgánmi činnými v trestnom konaní (ani všeobecnými súdmi) a nemôže ani nahrádzať nimi prijaté právne závery, pokiaľ nie je v rozpore so znením, zmyslom a s účelom vo veci aplikovaných právnych noriem (II. ÚS 61/2022).

17. Druhý dôvod zmätočnosti ústavnej sťažnosti sa naplno prejavuje aj v tej časti ústavnej sťažnosti, v ktorej sa sťažovateľ okrajovo dotýka aj súdneho konania pred všeobecnými súdmi, pri konštatovaní, že okresný súd založil svoje rozhodnutie na základe jednostranného dokazovania.

Z obsahu tejto časti ústavnej sťažnosti by bolo možné z argumentácie sťažovateľa vyvodiť aj namietanie porušenia práva na obhajobu všeobecnými súdmi konajúcimi v jeho trestnej veci, zároveň však ústavný súd nemôže ignorovať § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania. Ústavný súd v tomto prípade nemôže vykonávať ústavnoprávny prieskum rozhodnutí všeobecných súdov, pretože sťažovateľ v petite nenapáda postup ani rozhodnutia všeobecných súdov. Dodáva, že nesprávna, prípadne nedostatočná formulácia petitu môže znamenať aj nedostatok právomoci ústavného súdu. Preto prípadné doplnenie tejto časti ústavnej sťažnosti na výzvu ústavného súdu by muselo byť vyhodnotené ako nový návrh na začatie konania, čo procesnú hospodárnosť výzvy podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne popiera.

18. V prípade nedostatkov náležitostí návrhu prichádza do úvahy postup podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vyzvaním sťažovateľa na doplnenie odstrániteľných nedostatkov podania. Využitie tohto procesného postupu však nie je obligatórne. Základnou otázkou determinujúcou ďalší postup ústavného súdu v súvislosti s tým, či vyzvať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov jeho podania alebo upustiť od takejto výzvy, je to, či proti namietanému postupu orgánov činných v trestnom konaní mal k dispozícii iné právne prostriedky na ochranu svojich práv a či ich využil. Z obsahu vyžiadaného uznesenia najvyššieho súdu č. k. 6Tdo/30/2019 z 4. decembra 2019, ktorý rozhodoval o dovolaní sťažovateľa, vyplýva, že sťažovateľ namietal porušenie práva na obhajobu zo strany orgánov činných v trestnom konaní zásadným spôsobom (s. 2 uznesenia najvyššieho súdu) a tiež poukazoval na dôkazy, ktoré neboli vykonané (s. 3 uznesenia najvyššieho súdu), rovnako poukázal na jednostrannosť dokazovania v jeho neprospech tým, že jediným priamym dôkazom bola výpoveď poškodeného (s. 4 uznesenia najvyššieho súdu).

19. Ústavný súd v záujme hospodárnosti konania upustil od štandardnej výzvy adresovanej sťažovateľovi na odstránenie nedostatkov sťažnosti, keďže dospel k záveru, že ani prípadné odstránenie nedostatkov sťažnosti by zjavne nevedlo k inému rozhodnutiu o nej z dôvodu nedostatku právomoci zo strany ústavného súdu. Sťažovateľ disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení orgánov činných v trestnom konaní prostredníctvom riadneho a mimoriadneho opravného prostriedku v súdnom konaní, ktoré aj využil a o ktorom najvyšší súd rozhodol. Ústavný súd zároveň konštatuje existenciu prekážky brániacej ústavnoprávnemu prieskumu uznesenia najvyššieho súdu, prípadne uznesenia krajského súdu v sťažovateľovej trestnej veci podľa § 45 zákona o ústavnom súde (bod 17 tohto uznesenia).

20. Z uvedených dôvodov bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí (bod 1 výroku uznesenia), a to bez predchádzajúcej výzvy podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

21. V nadväznosti na záver vyslovený v predchádzajúcom odseku ústavný súd konštatuje, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom je zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017). Keďže nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovел (bod 2 výroku rozhodnutia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2022

Miloš Maďar
predseda senátu